

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministerijai

2022-04- Nr.
Į 2022-04-21 Nr. 22-6503

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi derinimui pateiktą [Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso 135 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP–1162, Lietuvos Respublikos darbo kodekso 144 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP–1222 ir Lietuvos Respublikos darbo kodekso 138 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP–1272“ projektą](#) (toliau – LRV išvada), teikia išvadą.

LRV išvados 1 punktu nepritarant Lietuvos Respublikos darbo kodekso 135 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP–1162 (toliau – Projektas) teisinio reguliavimo priemonei, iš esmės motyvuojama tuo, kad papildomų garantijų darbuotojams reglamentavimas Lietuvos Respublikos darbo kodekse neskatina sudaryti kolektyvinių sutarčių. Tačiau pastebėtina, kad pagrindinis Projekto tikslas yra įtvirtinti mokymosi atostogas, kai mokomasi savišvietos būdu, o ne skatinti kolektyvinių sutarčių sudarymą. Šios atostogos būtų įtvirtintos Darbo kodekse ir būtų pareiga darbdaviui jas suteikti, o tik dėl didesnės jų trukmės ir apmokėjimo galėtų būti susitariama kolektyvinėse sutartyse. Todėl LRV išvados motyvai, manytina, nėra tinkami. Tokia argumentacija galėtų būti naudojama tik Projekto keičiamo 135 straipsnio 5 daliai (iš dalies ir 4 daliai), kuriose numatomos papildomos garantijos, kurios gali būti aptartos kolektyvinėse sutartyse (dėl apmokėjimo ir atostogų ilgesnės trukmės). Tačiau, kaip teisingai nurodė ir Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamentas savo išvadoje - Darbo kodekso 193 straipsnio 3 dalyje yra numatyta bendra taisyklė, kad bet kuriuo atveju kolektyvinė sutartis gali gerinti darbuotojų padėtį, palyginti su ta, kuri nustatyta šiame kodekse ar kitose darbo teisės normose, todėl siūlytina įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Darbo kodekso 135 straipsnio 5 dalyje dėstomos nuostatos atsisakyti kaip perteklinės.

Taip pat LRV išvados 1 punkte teigiama, kad darbuotojams retai suteikiamos mokymosi atostogos, jeigu jos nėra apmokamos, ir tai yra irgi LRV išvados argumentas nepritarti Projektu numatomai teisinio reguliavimo priemonei. Manytina, kad nevysiškai tinkamai suformuluotas teiginys, kadangi pagal Darbo kodeksą tokios atostogos yra privalomos, todėl darbdavys privalo jas suteikti. Jei čia turima mintyje, kad darbuotojai retai naudojami teise į mokymosi atostogas, nes jos yra neapmokamos, tai taip ir turėtų būti nurodoma. Tačiau tokiu atveju abejotina, ar toks argumentas būtų tinkamas, siekiant neįtvirtinti teisės į mokymosi atostogas savišvietos būdu, tokią garantiją paliekant kolektyvinių sutarčių reguliavimo dalykui ir taip skatinti kolektyvines sutartis, kadangi, pirma, tai, kad darbuotojai mažai naudojami jiems suteiktomis teisėmis neturėtų paneigti pačios teisės įtvirtinimo Darbo kodekse, o antra, pagal tokią logiką, visas mokymosi atostogas reikėtų pašalinti iš Darbo kodekso nuostatų, neišskiriant savišvietos būdo.

Teisingumo ministrė

Evelina Dobrovolska